

AMSTERDAM ANTLAŞMASI
ÇEVRE

Madde 174

1. Topluluğun çevre alanındaki politikası aşağıdaki hedeflerin izlenmesine katkıda bulunur:

a. çevre kalitesinin muhafaza edilmesi, korunması ve iyileştirilmesi;

b. insan sağlığının korunması;

c. doğal kaynakların temkinli ve rasyonel kullanımı;

d. bölgesel ya da dünya çapında çevre sorunlarına karşı koymayı hedefleyen önlemlerin uluslararası düzeyde geliştirilmesi.

2. Çevre alanındaki Topluluk politikası, farklı bölgelerindeki durumların çeşitliliğini dikkate alarak, yüksek seviyeli bir koruma hedefler. İhtiyatkarlık ilkesi ve önleyici eylemin yapılması, çevreye zararın öncelikli olarak kaynağında düzeltilmesi ve kirletenin ödemesi gerektiğine ilişkin ilkelere dayandırılır.

Bu bağlamda, çevre koruma koşullarına cevap veren uyumlaştırma önlemleri, uygun hallerde Üye Devletler'e, Topluluk denetim prosedürüne tabi olarak ekonomik olmayan çevresel sebeplerle geçici önlemler alma izni veren bir korunma hükmü içerir.

3. Topluluk çevre alanındaki politikasını oluştururken şu unsurları dikkate alır:

a. kullanılabilir bilimsel ve teknik veriler;

b. Topluluğun çeşitli bölgelerinin çevre koşulları;

c. girişimde bulunmanın ya da bulunmamanın ortaya çıkarabileceği fayda ve maliyetler;

d. Topluluğun bir bütün olarak ekonomik ve sosyal kalkınması ve bölgelerinin dengeli kalkınmaları.

4. Topluluk ve Üye Devletler kendi yetkileri çerçevesinde üçüncü ülkeler ve yetkili uluslararası örgütlerle işbirliği yaparlar. Topluluğun işbirliği yöntemleri, Topluluk ve ilgili üçüncü taraflar arasında, 300. Madde uyarınca müzakere edilip akdedilecek anlaşmaları gerektirebilir.

Bir önceki paragraf, Üye Devletler'in uluslararası kuruluşlarla görüşmelerde bulunma ve uluslararası anlaşmalar yapma yetkilerini engellemez.

Madde 175

1. Konsey, 251. Madde'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek ve Ekonomik ve Sosyal Komite ile Bölgeler Komitesi'ne danıştıktan sonra, Madde 174'de belirtilen amaçlara ulaşmak için Topluluğun üstleneceği faaliyetleri kararlaştırır.

2. 1. paragrafta öngörülen karar alma usulü-ne istisna olarak ve 95. Madde'ye hâle gelmeksizin, Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu'na, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye ve Bölgeler Komitesi'ne danıştıktan sonra oybirliğiyle:

a. esas olarak mali nitelikte olan düzenlemeleri;

b. şehir ve ülke planlaması, atıkların idaresi ve genel nitelikli önlemler haricinde arazi kullanımı ve su kaynaklarının idaresi ile ilgili önlemleri;

c. bir Üye Devlet'in değişik enerji kaynakları arasındaki tercihini ve enerji tedarikinin genel yapısını hassas bir biçimde etkileyen önlemleri alır.

Konsey, bir önceki bentte öngörülen koşullar çerçevesinde, bu paragraf dahilinde ele alınan sorunların hangilerinde kararların nitelikli çoğunluk esası ile alınması gerektiğini belirleyebilir.

3. Diğer alanlarda erişilecek öncelikli hedefleri saptayan genel faaliyet programları, Konsey tarafından 251. Madde'de belirtilen usul uyarınca ve Ekonomik ve Sosyal Komite ile Bölgeler Komitesi'ne danıştıktan sonra, kabul edilir.

Konsey, duruma göre, 1. veya 2. paragrafta öngörülen koşullar çerçevesinde karar alarak, bu programların uygulanması için gerekli önlemleri belirler.

4. Topluluk boyutu olan bazı önlemlere hâlel gelmeksizin, Üye Devletler çevre politikasının finansmanını ve uygulanmasını sağlarlar.

5. 1. paragraf uyarınca alınan bir önlemin bir Üye Devlet'in kamu yetkisini kullanan mercilerine orantısız mali yükler getirmesi halinde, kirleten öder ilkesine hâlel gelmeksizin, Konsey, bu önlemin kabulünü düzenleyen tasarruf kapsamında:

a. geçici istisnalar ve/veya;

b. 161. Madde uyarınca kurulan Uyum Fonu'ndan bir mali destek; şeklinde uygun düzenlemeleri yapar.

Madde 176

175. Madde uyarınca kabul edilen koruma önlemleri, Üye Devletler tarafından, daha katı korunma önlemlerinin sürdürülmesine ve tesisine engel teşkil etmez. Bu önlemlerin, bu Antlaşma'yla bağdaşması gerekir. Bu önlemler Komisyon'a bildirilir.

KAYNAK:

İKV, Yrd. Uzman Cenk BOLAYIR, **Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları**, Amsterdam Antlaşması, Çevre, Madde 174-176,